

perspectief
op de Zuiderklip

Werk in uitvoering

Zuiderklip in het Nieuws

De afgelopen maanden stonden er regelmatig artikelen in de kranten over de Zuiderklip. Niet altijd was de toon van die artikelen positief. En dat is jammer.

Het project de Zuiderklip is een mooi en belangrijk project. Het zorgt voor een belangrijke verlaging van de hoogwaterstand op de Bergsche Maas bij Geertruidenberg (zie ook *Bed of badkuip*). Daarnaast ontstaat er in de Zuiderklip een uniek natuurgebied met zoetwatergetijdennatuur. Veiligheid en nieuwe natuur dus.

Beroep ingetrokken

De minder positieve berichten richtten zich vooral op het bezwaar van de huurster van de – inmiddels gesloopte – Victoriahoeve. Zij heeft bij de Raad van State (RvS) beroep aangetekend tegen de goedkeuring die de Provincie Noord-Brabant heeft gegeven aan het bestemmingsplan Zuiderklip. Overigens heeft de andere bezwaarmaker, de pachter van Moordplaat, zijn beroep bij de Raad van State ingetrokken.

Zolang de procedure loopt en de rechter nog geen uitspraak heeft gedaan, geven wij geen inhoudelijk commentaar op deze procedure.

Dit betekent echter niet dat er algehele radiostilte heerst, integendeel. We gaan weliswaar niet inhoudelijk in op de Raad van State-procedure, maar we houden u wel op de hoogte van de ontwikkelingen in de Zuiderklip. Deze nieuwsbrief is daar een goed voorbeeld van.

En op het moment dat er wel een uitspraak van de Raad van State is, brengen we dit actief naar buiten en reageren we wel inhoudelijk.

PERSpectief op de Zuiderklip

Zuiderklip in uw mailbox

Als u steeds op de hoogte wilt zijn van de laatste ontwikkelingen in de Zuiderklip, meld u dan aan voor de digitale nieuwsbrief 'Perspectief op de Zuiderklip'.

U krijgt dan het laatste nieuws als eerste in uw mailbox. Aanmelden is heel eenvoudig. U stuurt een e-mail met als onderwerp 'aanmelden perspectief', naar: **J.H.F.Bouwman@minlnv.nl**
In het mailtje zet u uw naam, adres, e-mailadres en telefoonnummer.
U staat dan op de verzendlijst. Als u de nieuwsbrief niet meer wilt ontvangen, stuurt u een mailtje met als onderwerp 'afmelden perspectief' naar dit zelfde e-mailadres.

Perspectief op de Zuiderklip verschijnt ongeveer elk kwartaal en bij speciale Zuiderklipgebeurtenissen.

dienst landelijk gebied
voor ontwikkeling en beheer

Provincie Noord-Brabant

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Rijkswaterstaat

Colofon

Tekst
Zuid-West 3 Communicatie
Vormgeving
Chris Cras Reclame
Fotografie
Dienst Landelijk Gebied
Aerophoto-Schiphol b.v. (luchtfoto)
Aannemingsbedrijf G. v.d. Ven (werk in uitvoering)
Zuid-West 3 Communicatie
Chris Cras Reclame (smienten, reiger en fuut)
Drukwerk
Drukkerij Goos

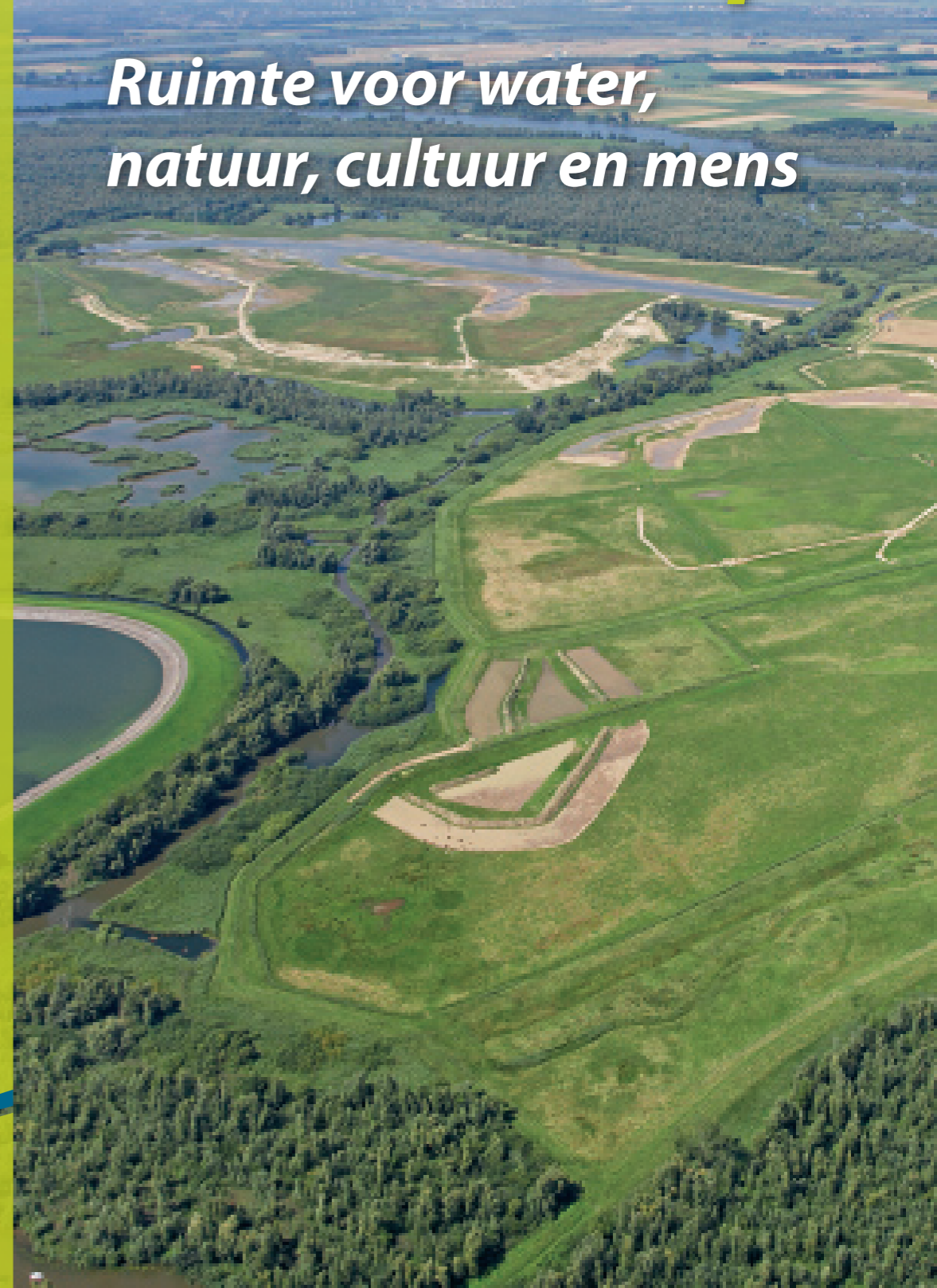
NIEUWSBRIEF

Nr. 6 - maart 2008

Dit is de zesde uitgave van 'perspectief', de nieuwsbrief van het project Zuiderklip. Perspectief houdt u op de hoogte van de voortgang, brengt nieuws en informeert over ontwikkelingen aan het 'front'

De Zuiderklip

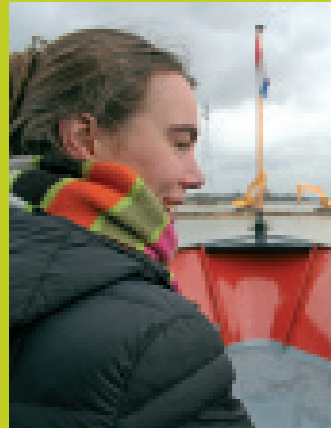
Ruimte voor water, natuur, cultuur en mens

Lizette legt uit:

Bed of badkuip?

De Zuiderklip verlaagt de waterstand bij hoogwater. Maar hoe werkt dat? Als de Zuiderklip 'vol' is, is dan het effect weg?

Lizette Koekkoek van DLG legt uit: "In de geul van de Zuiderklip zal altijd water staan, de ene keer meer dan de andere keer. Bij hoogwater kan er extra rivierwater uit de Bergsche Maas door de Zuiderklip stromen. Daardoor stuwt het water op de Bergsche Maas minder op en wordt de waterstand met 4 centimeter verlaagd.

Als het water alleen de Zuiderklip in zou kunnen stromen, dan is het effect van de waterstandverlaging inderdaad uitgewerkt als de badkuip vol is. Doordat het water de Zuiderklip stroomafwaarts ook weer uit kan, krijgt de rivier daarmee eigenlijk een breder bed en blijft het effect van de waterstandverlaging bestaan."

DLG is de nieuwe eigenaar van de Moordplaat

Verwerving Moordplaat brengt Zuiderklip in stroomversnelling

Het natuur- en veiligheidsproject Zuiderklip bestaat uit twee fases. De uitvoering van fase 1 is in september 2006 gestart.

Met fase 2, de inrichting van polder Moordplaat, kon nog niet worden begonnen omdat DLG deze polder nog niet 'verworven' had. Maar er is goed nieuws! Op vrijdag 28 december 2007 is de akte gepasseerd voor de overdracht van polder Moordplaat. DLG is nu eigenaar van deze polder. Hierdoor kan ook de tweede fase van Zuiderklip uitgevoerd worden.

De verwerving en inrichting van Moordplaat levert een belangrijke bijdrage aan het behalen van de doelen die met de Zuiderklip worden nagestreefd: het creëren van een doorstroomgebied om bij hoogwater ruimte te bieden aan de rivieren en het realiseren van een robuust nieuw en uniek zoetwatergetijdennatuurgebied in de Delta.

In fase 1 wordt een geul gegraven en worden de dijken op verschillende plaatsen geopend. De uitvoering van fase 1 in de polders Turfzakken, Kwestieus, Lepelaar en de Plomp, verloopt voorspoedig. Fase 2 sluit direct aan op fase 1. Binnenkort wordt gestart met het opstellen van het definitieve ontwerp van fase 2. Tevens zal het bestemmingsplan worden gewijzigd. Net als in fase 1 wordt in Moordplaat een geul gegraven. Deze geul wordt verbonden met de 'fase 1'-geul. Als de dijken geopend worden, komt het gebied weer onder invloed van de waterhuishouding van de Amer/Bergsche Maas.

Fase 2 gestart

Werkzaamheden Moordplaat

In fase 2 worden in polder Moordplaat verschillende werkzaamheden uitgevoerd. De meest in het oog springende veranderingen zijn het graven van een geul door het gebied en het openen van de dijk aan de noordoostkant van Moordplaat. Langs de geul komen gebieden met ondiep water, slikken en platen, lage gorzen met biezen en riet en hoge gorzen die plas dras staan. De afgegraven grond wordt verwerkt in enkele gronddepots.

Net als op de andere plaatsen in de Zuiderklip waar de dijken worden geopend, wordt eerst de waterbodem voor de te maken dijkopening gesaneerd. Vervuld slib wordt weggebaggerd. Vervolgens wordt er een schone laag aangelegd. Hiermee wordt voorkomen dat vervuld slib door de nieuwe dijkopening de Zuiderklip instroomt.

Naast de grote werken in Moordplaat vinden er ook wat kleinere werkzaamheden plaats. Buitendijks worden er wilgen gekapt. Dit gebeurt zorgvuldig zodat het naastgelegen griend zo weinig mogelijk wordt beschadigd. Binnendijks, rond het erf van de woning, wordt een ringdijkje aangelegd dat aansluit op de eerder genoemde gronddepots. Ook wordt hier de afwatering aangepast.

De verwachting is dat de eerste werkzaamheden half februari starten.

Nieuw robuust natuurgebied

De dijken gaan open

De Zuiderklip heeft twee functies. Het gebied wordt een nieuw, robuust natuurgebied met zoetwatergetijdebewegingen. Maar het gebied wordt ook een doorstroomgebied.

Bij hoogwater kan extra rivierwater door de Zuiderklip stromen. Hierdoor stuwt het rivierwater van de Bergsche Maas minder hoog op.

Om het rivierwater in de Zuiderklip te laten, worden de dijken op vijf plaatsen geopend:

- Turfzakken (West)
- Gat van Zuiderklip (beide zijden)
- Lepelaar/Plomp (Oost)
- Moordplaat (Noordoost)

De dijkopeningen worden breed, bij Turfzakken zelfs zo'n 600 meter. Aan beide kanten van de opening wordt deze dijk stapsgewijs verlaagd tot 2 meter en 1 meter boven N.A.P. In het midden van de dijkopening ligt de 100 meter brede geul. Daar kan het water vrij de Zuiderklip in- en uitstromen.

Op 6 februari is de eerste dijk geopend. Dit gebeurde bij Turfzakken (West) ter hoogte van de voormalige Victoriahoeve. De omstandigheden – weer, waterstanden en planning van de aannemer – waren op dat moment zodanig dat deze dijkopening plaats kon vinden. Een eerste dijkopening klinkt natuurlijk spannend, maar voor de aannemer is het slechts een beperkt onderdeel van het grote werk.

Werk in uitvoering

Stand van zaken uitvoering

Turfzakken

Aannemingsbedrijf G. van der Ven uit Brakel legt nu de laatste hand aan de voormalige polder Turfzakken. In deze polder is in de nevengeul een doorwaadbare plaats aangelegd. De Victoriahoeve is gesloopt en op die plaats ligt sinds 6 februari de eerste dijkopening. Het laatste zand en de transportbaan worden opgeruimd en de dijkopening en het gronddepot worden afgewerkt. Daarna wordt Turfzakken met rust gelaten. De polder wordt niet meer bemalen en staat sinds begin februari onder invloed van het buitenwater. De getijdenschommelingen zijn zichtbaar. Flora en fauna krijgen alle ruimte om zich te ontwikkelen.

Lepelaar en de Plomp

Doordat de werkzaamheden zich nu concentreren op Turfzakken en Kwestieus, liggen Lepelaar en de Plomp er een beetje verlaten bij. Er liggen her en der wat zandhopen. Hier wordt nog wel bemalen. Zodra alles in Turfzakken is afgewerkt, hervat de aannemer het werk in Lepelaar, de Plomp en de inmiddels beschikbare hoek van Moordplaat in fase 1. In de Plomp is al eerder de oude kreek uitgegraven en is de dijk tussen Lepelaar en de Plomp verwijderd. In Kwestieus zijn de sloten uitgediept voor een betere waterafvoer en zijn er windmolens geplaatst.

Amaliahoeve

De aannemer is ook begonnen met de herinrichting van het erf van de Amaliahoeve. Het erf wordt aangevuld met grond en daarna her-/bestraat. Er worden notenbomen geplant en een omheining geplaatst. Om excursieboten makkelijker te laten aanleggen wordt er een nieuwe damwand geslagen. Staatsbosbeheer plaatst voor haar pachter een nieuwe vangkraal waarin het vee dat in de Zuiderklip loopt, kan worden gevangen en verzorgd.

900 jaar oud ambacht beschermt Zuiderklip

Om de dijken en de oevers in de Zuiderklip te beschermen, worden zogenaamde kraagstukken geplaatst. Dit zijn vlechtwerken van griendhout die zijn vastgebonden op doek. Op deze kraagstukken worden stenen gestort. Het maken van kraagstukken wordt al 900 jaar op nagenoeg dezelfde manier gedaan.

In de volgende *Perspectief op de Zuiderklip* volgt een reportage over dit eeuwenoude ambacht.